

Sygn. akt II KK 255/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel (przewodniczący)

SSN Rafał Małarski

SSN Andrzej Ryński (sprawozdawca)

Protokolant Marta Brylińska

w sprawie **A. J.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu - w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 18 października 2017 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego
na korzyść skazanego od wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 24 listopada 2016 r.,

**uchyla wyrok w części objętej pkt I i - na podstawie art. 17 § 1
pkt 7 k.p.k. - umarza postępowanie karne, a kosztami procesu w
zakresie tego czynu obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 listopada 2016 r., Sąd Rejonowy uznał A. J. za
winnego tego, że:

I. w dniu 22 sierpnia 2008 r., w W. działając wspólnie i w porozumieniu z J. D. oraz
w celu uzyskania kredytu i osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził Bank BPH
S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 138 993,60 zł, za

pomocą wprowadzenia w błąd, co do wysokości osiąganych dochodów z tytułu prowadzenia własnej działalności gospodarczej pod nazwą Przedsiębiorstwo Handlowe „J.” oraz zamiaru spłaty umowy kredytu o nr 519672134 na zakup samochodu inki AUDI Q7, w ten sposób, że przy zawieraniu powyższej umowy przedłożył podrobione dokumenty w postaci zaświadczenia nr 4500411ZN08/002084 z II Oddziału ZUS w W. o nie zaleganiu w opłacaniu składek i zaświadczenie nr US.34-SG/820-1244/08 Naczelnika Urzędu Skarbowego [...] o nie posiadaniu zaległości podatkowych oraz nierzetelne pisemne oświadczenie o osiąganym dochodzie, tj. popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

II. w dniu 25 września 2008 r. w W., działając wspólnie i w porozumieniu z J. D. w celu uzyskania kredytu i osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził Bank Mercedes - Benz Bank Polska S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 133 749 zł, za pomocą wprowadzenia w błąd, co do wysokości osiąganych dochodów z tytułu prowadzenia własnej działalności gospodarczej pod nazwą Przedsiębiorstwo Handlowe „J.” oraz zamiaru spłaty umowy kredytu nr KI 16039 na zakup samochodu m-ki Mercedes Benz C-I 80* w ten sposób, że przy zawieraniu powyższej umowy przedłożył sfałszowany dokument w postaci rozliczenia miesięcznej zaliczki na podatek dochodowy za sierpień 2008 roku poprzez podrobienie podpisu oraz odcisku pieczęci Głównej Księgowej M. S. oraz nierzetelne dokumenty w postaci pisemnego oświadczenia o osiąganiu w 2008 r. w swojej firmie średnio miesięcznie dochodu w wysokości 21 737 zł. oraz zeznania podatkowego PJT- 36 za rok 2007. PIT/B - informacji o wysokości dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej w roku 2007 i wydruku z Podatkowej Księgi Przychodów i Rozchodów, tj. popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

III. w dniu 26 września 2008 r. w W. działając wspólnie i w porozumieniu z J. D. oraz w celu uzyskania pożyczki w spółce Provident Polska S.A., w kwocie 3000 zł. złożył nierzetelne, pisemne oświadczenie o zatrudnieniu i wysokości osiąganych dochodów w firmie Przedsiębiorstwo Handlowe „J.”, przy czym okoliczności te miały istotne znaczenie dla uzyskania pożyczki, tj. popełnienia przestępstwa z art. 297 § 1 k.k.

Sąd wymierzył oskarżonemu następujące kary: za czyn opisany w pkt I aktu oskarżenia, na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. - 2 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności; za czyn opisany w pkt II aktu oskarżenia, na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. - 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności; za czyn opisany w pkt III aktu oskarżenia, na podstawie art. 297 § 1 k.k., 10 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 85 § 1 k.k. w związku z art. 86 § 1 k.k. Sąd połączył, orzeczone w punktach 1, II i III wyroku kary pozbawienia wolności i wymierzył oskarżonemu karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Orzeczenie to nie zostało zaskarżone przez żadną ze stron i uprawomocniło się w dniu 4 stycznia 2017 r.

Kasację od tego orzeczenia wywiódł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, który zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisu prawa procesowego określonego w art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., polegające na skazaniu A. J. wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 24 listopada 2016 roku, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., pomimo, iż postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało już wcześniej prawomocnie zakończone wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 16 września 2016 roku, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzut kasacyjny Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadny i należało go uwzględnić w trybie art. 535 § 5 k.p.k. na posiedzeniu bez udziału stron.

Jak słusznie zwrócił uwagę Autor kasacji, w odniesieniu do osoby A. J. ustalono, że Prokuratura Rejonowa w W. w dniu 13 czerwca 2016 r., skierowała do miejscowego Sądu Rejonowego akt oskarżenia zarzucając A. J. popełnienie przestępstwa, które pod względem podmiotowym i przedmiotowym było tożsame z czynem opisanym w punkcie I wyroku Sądu Rejonowego w W., w sprawie o sygn.

akt III K .../15. Zakreślając granice oskarżenia, prokurator wskazał w swojej skardze, iż A. J. w dniu 22 sierpnia 2008 roku w M., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz wspólnie i w porozumieniu z inną osobą doprowadził GE Money Bank S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 138 993,60 zł w ten sposób, że zawarł umowę o udzielenie kredytu nr 0519672134 z dnia 22 sierpnia 2008 roku, przeznaczonego na sfinansowanie zakupu samochodu marki Audi Q7, wprowadzając przedstawiciela banku w błąd, co do zamiaru wywiązania się z warunków zawartej umowy kredytowej, gdzie łączna wartość strat na szkodę GE Money Bank S.A. wyniosła 138 993,60 zł, a tym samym dopuścił się przestępstwa z art. 286 § 1 k.k.

Uwzględniając załączony do tego aktu wniosek o wydanie wyroku skazującego w trybie art. 335 § 2 k.p.k. Sąd Rejonowy w W., wyrokiem z dnia 16 września 2016 r. w sprawie o sygn. akt II K .../16, uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzuczonego mu czynu i na podstawie art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności oraz karę 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł. Nadto na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres 5 lat próby, oddając go w tym okresie pod dozór kuratora sądowego (k. 217, kopii akt o sygnaturze II K .../15).

Orzeczenie to nie zostało zaskarżone przez żadną ze stron i uprawomocniło się w dniu 24 września 2016 r., a więc przed ponownym skazaniem A. J. za ten sam czyn w dniu 24 listopada 2016 r.

Analiza akt obydwu spraw karnych – o sygnaturze III K .../15 prowadzonej przed Sądem Rejonowym w W. oraz o sygnaturze II K .../16 prowadzonej przed Sądem Rejonowym w W. – wskazuje jasno, że czas, miejsce, sposób działania sprawcy, pokrzywdzony bank oraz przedmiot zamachu i wysokość szkody obu czynów są tożsame. Warto jedynie zaznaczyć, że umowa kredytowa na zakup pojazdu Audi Q 7 nr 0519672134 z dnia 22 sierpnia 2008 roku została zawarta przez oskarżonego z GE Money Bank S. A. (k.213 – 225 akt sprawy III K .../15 Sąd Rejonowy). Natomiast wskazany w wyroku tegoż Sądu podmiot pokrzywdzony - Bank BPH S.A. z dniem 31 grudnia 2009 r. przejął dawny GE Money Bank S. A.

(zob. też postanowienie o przedstawieniu zarzutów z dnia 18 czerwca 2010 r. (k.260 akt sprawy III K, .../15). Zatem nie ulega wątpliwości, że w opisie czynu A. J. przyjętym w wyroku wydanym przez Sąd Rejonowy , sygn. akt II K .../16, oraz w wyroku Sądu Rejonowego w sprawie III K .. /15, wskazano ten sam podmiot pokrzywdzony.

Zatem, zaskarżony kasacją wyrok w zakresie dotyczącym przestępstwa opisanego w pkt I części wstępnej zapadł z rażącym naruszeniem art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., albowiem A. J. za to przestępstwo został już wcześniej skazany wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 16 września 2016 r. (sygn. akt II K .../16). Wydanie wyroku skazującego, pomimo że postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało już prawomocnie zakończone, jest uchybieniem stanowiącym bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia, wymienioną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. Zgodnie bowiem z treścią art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza wówczas, gdy postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone, albo wcześniej wszczęte toczy się. Zakaz ten służy wyeliminowaniu tego rodzaju nieprawidłowej sytuacji, gdy równolegle i niezależnie od siebie toczą się dwa postępowania o ten sam przedmiot.

W przypadku A. J. to wyrok Sądu Rejonowego z dnia 24 listopada 2016 r. wydany w sprawie o sygn. akt III K .../15, został wydany mimo zaistnienia wskazanej w art.17 § 1 pkt 7 k.p.k. negatywnej przesłanki procesowej w postaci wcześniejszego prawomocnego zakończenia w innym postępowaniu. Nie ulega wątpliwości, że to uchybienie było rażące i musiało w istotny sposób wpłynąć na treść wydanego orzeczenia, skoro w konsekwencji doprowadziło do dwukrotnego skazania A. J. za ten sam czyn.

Dlatego też Sąd Najwyższy, uznając, że wystąpiła bezwzględna przyczyna odwoławcza określona w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., uchylił zaskarżony wyrok w zakresie skazania zawartego w pkt I i – na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. – umorzył postępowanie (art. 537 § 2 k.p.k.).

O kosztach procesu orzeczono po myśli art. 632 pkt 2 k.p.k.

Na marginesie dodać także należy, że z uwagi na treść rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego, z mocy prawa uległa rozwiązaniu orzeczona zaskarżonym wyrokiem

kara łączna. Jej nowy wymiar Sąd Rejonowy określi z urzędu wydając wyrok łączny.

Z powodu wszystkich wskazanych powyżej okoliczności Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

kc